

Dames en heren,

Een brug voor Annetje, hoe mooi is dát?

Om Annetje goed te beschrijven, leen ik het beste de woorden van Max Arian, die ongeveer tegelijkertijd met mij toetrad tot de steungroep die Annetje, eind jaren tachtig van de vorige eeuw, in het leven had geroepen om meer jongeren aan het Auschwitz Comité te binden.

Max schreef:

'Annetje was vrolijk, strijdbaar, charmant en vasthoudend. Zacht en scherp tegelijk. Zij heeft wat er tijdens de oorlog gebeurde nooit vergeten of verdrongen. Maar er was zoveel meer waar zij zich, ook nog toen ze heel oud was, voor interesseerde. Kunst, reizen, de natuur, de politiek, de vele honderden mensen die zij heeft gekend, en vooral haar drie kinderen en iedereen die bij hen hoort. De vergaderingen van het Auschwitz Comité waren onder haar leiding ook gezellige visites, de hele zondagmiddag, met gemberbolussen, belegde broodjes, verwarring en geharrewar, en kleine grapjes als iets te moeilijk dreigde te worden.'

Ja, die vergaderingen op zondagmiddag waren soms chaotisch en vaak geanimeerd. Maar áltijd ging het ergens over. Over hoe we de herinnering levend houden. Over hoe we doorgaan, ook als de stemmen van de overlevenden steeds stiller worden.

Annetje vroeg mij in 1998, toen ik voorzitter van het Comité werd, om de erfenis van het Auschwitz Comité goed te bewaren. Die woorden zijn mij altijd bijgebleven. Bij alles wat ik deed, hoorde ik de stem van de oudjes op de achtergrond: *Zorg goed voor onze erfenis, Jacques.*

Dat heb ik gedaan. Ik heb mijn uiterste best gedaan.

In 1998 gaf ze een interview aan dagblad *Trouw*. Daarin staat een mooi geschreven anekdote. Eentje die goed haar strijdbare, kordate karakter weergeeft:

Ik citeer:

'Ze was een paar jaar geleden als voorzitter van het Nederlands Auschwitz Comité voor een congres in Rome, toen Annetje Fels-Kupferschmidt op een vrije middag het idee kreeg de plaatselijke synagoge te bezoeken. Iedere synagoge is beïnvloed door de plaatselijke architectuur, en die in Rome zou van een schitterende weldaad zijn. Maar voor de poort bleek dat het gebouw die middag niet toegankelijk was, vanwege een bruiloft van twee welgestelde Italiaanse joden, en een wat oudere veiligheidsfunctionaris weigerde pertinent de doorgang. Waarop Annetje boos haar mouw opstroopte, haar kamptoeage liet zien en vroeg: "En jij wil mij de gang naar de synagoge verhinderen?" De bewaker werd lijkbleek, emotioneel ook, en rolde zijn hemdsmouw op. Hij bleek ook een nummer op de arm te hebben, dat niet veel verschilde van dat van haar. Ze moeten samen in Auschwitz zijn aangekomen en het vernietigingskamp ook samen hebben overleefd. En de poort zwaaide open.'

Annetje stond natuurlijk niet alleen aan de wieg van het Comité. Het begon samen met andere overlevenden van Auschwitz, zoals Eva en Jacques Furth, Ro en Lou Corper, Elly en David van Geens, Saar en Manus Neter en J. Alvares Vega.

Maar zonder haar had het Comité waarschijnlijk niet meer bestaan. Zij was de brug naar de toekomst, op het moment dat velen het wilden loslaten. Daarom is het zo treffend dat juist een brug vandaag haar naam krijgt.

Een eerbetoon aan Annetje Fels-Kupferschmidt, EN daarmee een eerbetoon aan het Nederlands Auschwitz Comité.

Dank u wel.